

Arartekoaren 2021S-1891-20 Ebazpena, 2021eko apirilaren 14koa. Horren bidez, IZENPE S.A. ziurtapen eta zerbitzu enpresari iradokitzen zaio kontuan har dezala ziurtagiri kualifikatu bat emateko eskaeraren sinadura ordeztzeko aukera, horretarako emandako notario-ahalordearen bidez.

Aurrekariak

1. 2020ko urriaren 8an, idazki bat jaso zen erakunde honetan, non kexaren sustatzaileak Arartekoaren esku-hartzea eskatu baitzuen, Izenpe S.A. ziurtapen eta zerbitzu enpresa (aurrerantzean, IZENPE S.A.) sozietateak bere gurasoen, adinduk direnak, notario-ahalorde bat onartzeari uko egin ziolako, haien izenean gestioak egiteko. Zehazki, kexaren sustatzaileak adierazi du IZENPE S.A. ren aurrean bere gurasoen aldeko ziurtagiri elektronikoa bat kudeatzen saiatu zenean, bere alde emandako notario-ahalordea zuela argudiatuz IZENPEk adierazi ziola notario-ahalorde hori izateak ez dituela identifikatzen bere gurasoak, eta, beraz, ezin zaiola eman bere gurasoentzako xedaturiko ziurtagiri digital hori, ziurtagiria jasotzera bertarutzen dena baimen-inprimakiarekin eta notarioak egiaztatutako gainerako dokumentazioarekin agertu behar baita.
 2. Notario-ahalordean honako ahalmenak ezartzen zaizkio ahalduari:
"d).- Solicitar, obtener, descargar, instalar, renovar, revocar y utilizar, ante los organismos competentes tanto privados como públicos, cualesquiera certificado de firma electrónica, los expedidos por la fábrica nacional de moneda y timbre (certificado de personas jurídicas FNMT-RCM), Banco de España, Comisión Nacional del Mercado de Valores, IZENPE S.A. ziurtapen eta zerbitzu enpresa, o cualquier otro organismo autorizado o prestador de servicios de certificación electrónica, para tal expedición, según la legislación aplicable, realizando cuantas gestiones y suscribiendo cuantos documentos resulten necesarios para ello".
- Erreklamazioan pandemia-egoera ere aipatzen da, adineko pertsonentzat gomendatutako mugimenduen murrizketarekin.
3. Azaroaren 24an, erakunde honek IZENPE S.A.ri zuzendu zitzaion, aipatutako erreklamazioan planteatutako alderdiei buruzko informazioa eskatzeko, eta, era berean, zera planteatu zuen: egilesleek fede-emaile publikoaren identifikatu izanak, lehendik esleitutako ahalmenak berariaz jasotzen dituenak, ez ote zuen ahalorde-emaileen izenean ziurtagiri elektronikoa kudeatu ahal izateko gaitasun nahikorik ekarriko.
 4. Joan den urtarrilaren 27an, IZENPE S.A. ren erantzuna jaso zen. Horren bidez, aplikatu beharreko araudia aipatzen da: Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren (UE) 910/2014 Erregelamendua, 2014ko uztailaren 23koa, barne-merkatuko transakzio elektronikoetarako identifikazio elektronikoari eta konfiantza-zerbitzuei buruzkoa, eta 1999/93/CE Zuzentaraua eta azaroaren 11ko 6/2011 Legea, horien

alderdi batzuk arautzen dituen, indargabetzen duena, bai eta kasuan aplikatu beharreko konfiantzazko zerbitzuen emaile batek bete beharreko baldintzak ere.

Laburbilduz, adierazten da aipatutako Erregelamenduaren 24. artikulua, eskatzailearen nortasuna aurrez aurre eta beste metodo batzuen bidez egiaztatu ahal izateko bitartekoak ezartzen dituenak, eta 6/2020 Legearen 7. artikulua, arduradunen aurrean edo ziurtagiri-eskaera sinatuz notarioaren aurrean legitimatu izana eskatzen duenak, ez dutela eskaera onartzen, hori baita IZENPE S.A.k argitaratutako herritar-ziurtagirien politika.

Gogoetak

1. Zalantzarik gabe, IZENPE S.A.k espediente hau eragin duen erabakia hartzean, konfiantzazko zerbitzuen emaile bati aplikatu beharreko araudiaren esparruan ari da lanean.

Aurrekoari kalterik egin gabe, aipatzekoa da, halaber, komeni dela ahalordedun batek dituen ahalak aztertzea, agiri publiko batean emandako ahalmenen arabera, hala nola notario-eskritura bat, fede publikoz hornitua. Laburbilduz, ahalorde bat notario batek baimendutako dokumentu publiko bat da, eta pertsona fisiko edo juridiko bati ahalmena ematen dio beste bat izendatzeko haren ordezkari gisa, egintza juridiko jakin batzuetan haren izenean jardun dezan; hala, ordezkariak ahalordeduna dela egiaztatu beharko du, ahalordearen kopia baimendua erakutsita, dela orokorra, dela berezia. Mota honetako ordezkariaren ezaugarria da ordezkatuaren borondatezko egintza batetik sorten dela, hau da, bere eremu juridikoan ondorioak izango dituen egintza juridikoak egiteko hirugarren baten lankidetzara jotzen duen pertsona gaitua dena.

Gainera, ezin da *a priori* ikusi ordezkariak ondoriorik ez duen egintza oso pertsonalen artean ziurtagiri elektronikoen eskaera dagoenik.

Notario publikoak esku hartzen duen dokumentuak notario-legeriaren arabera arautzen dira (Kode Zibilaren 1217. artikulua). Horregatik, jarraian, labur-labur, notario-legeriaren zenbait manu aipatuko dira: 1862ko maiatzaren 28ko Notariotzaren Legea eta 1944ko ekainaren 2ko Dekretua, Notariotzaren Antolaketa eta Araubidearen Erregelamendua behin betiko onartzen duena (aurrerantzean, Notariotzaren Legea edo Notariotzaren Erregelamendua), kasu honetan aplikagarri izan daitezkeenak:

Notariotzaren Legearen 1. artikulua arabera, *“El Notario es el funcionario público autorizado para dar fe, conforme a las leyes, de los contratos y demás actos extrajudiciales”*. Era berean, Notariotzaren Erregelamenduaren 143. artikulua honako hau ezartzen du: *“(…) Los documentos públicos autorizados o intervenidos por notario gozan de fe pública, presumiéndose su contenido veraz e íntegro de acuerdo con lo dispuesto en la Ley. Los efectos que el ordenamiento jurídico atribuye a la fe pública notarial sólo podrán ser negados o desvirtuados por*

los Jueces y Tribunales y por las administraciones y funcionarios públicos en el ejercicio de sus competencias”.

Egilesleen nortasuna egiaztatzeari dagokionez, Notariotzaren Legearen 23. artikulua honako hau adierazten du: *“Los notarios darán fe en las escrituras públicas y en aquellas actas que por su índole especial lo requieran de que conocen a las partes o de haberse asegurado de su identidad por los medios supletorios establecidos en las leyes y reglamentos”.* Notariotzaren Erregelamenduaren 145. artikulua honako hau jasotzen du: *“La autorización o intervención del instrumento público implica el deber del notario de dar fe de la identidad de los otorgantes, de que a su juicio tienen capacidad y legitimación, de que el consentimiento ha sido libremente prestado y de que el otorgamiento se adecua a la legalidad y a la voluntad debidamente informada de los otorgantes e intervinientes”.*

2. IZENPE S.A.k argudiatutako araudi sektorialak ez du berariaz aurreikusi ziurtagiri elektronikoaren eskatzailearen sinadura legitimatzea beste notario esku-hartzerik, eta IZENPE S.A.k artikulua hori hitzez hitz aplikatzen du. Konfiantzazko zerbitzu elektronikoen zenbait alderdi arautzen dituen azaroaren 11ko 6/2020 Legearen 7. artikulua; beraz, ez da onartzen beste interpretazio posiblearik. Hori dela eta, ezaugarri hori ez dio ematen klausula espezifikoak duen ahalorde bati, egintza batean emandakoari. Egintza horretan, notarioak ahalorde-emaileak egokitzen jotzen dituen ahalmenak jasotzeaz gain, egileslearen gaitasuna eta borondatea ziurtatzen ditu, eta haren aurrean sinadurak jasotzen ditu, eta horrek, *de facto*, legitimazioa dakar.

Planteatutako kasuan, uler daiteke notarioak eskatzailearen sinadurak ziurtatu dituela, zalantzarik gabe, eta eskatzaileen berariazko borondateetako bat sinadura elektronikoko ziurtagirien eskaera da, horien artean IZENPE S.A.rena. Beraz, interpretazio-kanon hermeneutikoen edo analogiaren tresnara jotzearen arabera, ondoriozta daiteke arauak aukera hori babestu eta aurreikus dezakeela. Argudio horri jarraituz, aldea erabilitako dokumentu-inprimakian (IZENPE S.A.ren sinadura digitalaren eskabide-inprimakia) egongo litzateke, eta hori, berez, ez litzateke nahikoa izango fede-emaile publikoaren aurrean adierazitako berariazko borondatea ukatzeko.

Beraz, hipotesi honen aurrean gaude: jarduteko ahal orokor bat, emandako ahalmen zabalekoa, baina zehatz-mehatz jasotzen duena irismen eta erantzukizun ukaezineko egintza juridikoak egiteko ahalordea, ez bakarrik ziurtagiri elektronikoak lortzea, baita tresna hori berariaz aurreikusten ez duen araudi sektorial bat ere; beraz, uler liteke interpretazio zorrotzegia egon litekeela, manu arauemailearen hitzez hitzeko edukira mugatzen dena, eta ahaztu egiten da arau-aurreikuspenaren helburua, hau da, fede-emaile publiko batek horretarako egiaztatutako borondatea dokumentu bidez jasota gertatzea.

IZENPE S.A.k egindako interpretazio hain zorrotz horrek paradoxa bat ekarriko luke: legedi arrunt baten aurreikuspen bat edukiz hustea eta fede-emaile publiko baten

aurrean ulertzeko eta nahi izateko gaitasun osoa duten pertsonak adierazitako borondate-adierazpena baliogabetzea. Ondorio dialektiko hutsetarako, eta tesi horren aplikazio praktikoan pentsatuz, notario-ahalorde baten bidez ahalorde-emailearen izenean higiezin bat besterendu ahal izatea eta, aitzitik, haren izenean ziurtagiri elektronikoa bat eskatu ezin izatea aurki genezake. Beste horrenbeste agindutako pertsona baten ezgaitasun judizialaren kasuan.

3. Erakunde honen eginkizuna ez da kexaren sustatzaileak erabilitako tituluaren irismen zehatza eta baliozkotasuna aztertzea. Itxurak ahalorde baliaduna izan daitekeela iradokitzen du. Ahalorde-emaileek ahalordedunari agintzen dion egintzarako eska daitekeen gaitasun bera dutela dirudi, eta notarioak dagoeneko aitortu ditu horien nortasuna, datu pertsonalak, borondatea eta sinadura ahalordea emateko egintzan, eta horri lotzen gataizkio. Nolanahi ere, ez da ahaztu behar, Kode Zibilaren 1718. artikulua araberak, ahalordunarena dela erantzukizuna, agindutako ahalmenak oker erabiliz gero.

Ondorioz, komenigarria zatekeen pertsona fisikoaren ziurtagiria eskatzeko prozesuan, ordezkatuaren borondatezko ordezkariaren bidez, IZENPE S.A.k erreferentziako notario-dokumentuaren balioa, notarioaren izena, protokolo-zenbakia eta data aztertzea, ahalordea emandako ahalmenetarako nahikoa den ala ez, eta, azkenik, haren indarraldia eta ezeztapena egiaztatzea. Horretarako, notario egilearen aurrean kudeaketa bat egin zitekeen, ahalordetze erregistroan kontsulta eginez indarraldi hori egiaztatzeko.

Ahalordearen baliozkotasunean eragin zuzenik ez badu ere, ezin da alde batera utzi izapidea lege bereziak zehaztutako moduan egitea eragozten duten inguruabarrak daudela, ahalorde-emaileen adina zein den, edo pandemia-egoerak eragindako mugikortasun-mugak; araudiaren aplikazioa onetsiko luketen inguruabarrak, ordenamendu juridikoaren osotasunaren interpretazio bat eginez, egintza juridikoen osotasunarekin eta baliozkotasunarekin bat datorrena, kasu honetan, emandako notario-ahalordearekin.

Horregatik guztiatik, erakunde hau sortu eta arautzen duen otsailaren 27ko 3/1985 Legearen 11 b) artikuluan ezarritakoarekin bat etorritik, IZENPE S.A. ziurtapen eta zerbitzu enpresari honako hau aurkezten zaio:

IRADOKIZUNA

Ordenamendu juridikoa bere osotasunean baloratuz, kexaren sustatzaileak erabilitako ahalmena aztertzea, bai eta IZENPE S.A. ziurtapen eta zerbitzu enpresari eskatutako ziurtagiri elektronikoa gurasoen izenean kudeatzeko emandako ahalmenak ere.

